

Chemie slaat alarm over aardmetaal uit China

Bedrijven zinnen op alternatieven

Elisa Hermanides
Utrecht

De chemische industrie in Nederland krijgt een enorme klap als het komt tot een Chinese exportban van zeldzame aardmetalen. Deze metalen worden onder meer gebruikt in mobieltjes, windmolens en katalysatoren.

Dat stellen chemiebedrijf Albemarle, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en hoogleraar anorganische chemie Bert Weckhuysen van de Universiteit Utrecht

‘We moeten hier als de donder iets aan doen’, zegt Eelco Vogt, van Albemarle, een Amerikaans chemiebedrijf met een grote tak in Nederland.

Een voor de hand liggende oplossing, het heropenen van oude mijnen buiten China, lost volgens NWO-gebiedsdirecteur Louis Vertegaal op korte termijn niets op. ‘Voordat een oude mijn actief is,

ben je al snel tien jaar verder.’

Volgens NWO maken ook andere Nederlandse chemiebedrijven zich grote zorgen over de manier waarop China zijn monopoliepositie gebruikt. Veel chemische bedrijven willen zelf weinig kwijt over de problematiek vanwege hun concurrentiepositie. AkzoNobel laat weten dat het ‘hier en daar’ moeilijker is om zeldzame metalen te verkrijgen.

Er wordt jaarlijks zo’n 17.600 ton aardmetalen geïmporteerd door West-Europa. Mocht China de export van zeldzame metalen verder beperken of zelfs stilleggen, dan is dat desastreus voor chemische bedrijven zoals Basf, Shell-dochter Kriterion, Albemarle, AkzoNobel, DSM en Sabic.

De onrust heeft ertoe geleid dat NWO €8 mln vrijmaakt voor onderzoek waarmee de schaarste kan worden tegengegaan, zegt Vertegaal. ‘Maar in totaal is er €30 mln nodig.’

De term zeldzame aardmetalen wordt gebruikt voor een groep van 17 grondstoffen, die worden gewonnen uit ertsen. Zo’n 20% van de metalen wordt gebruikt voor het maken van katalysatoren. Vandaar dat de belangrijkste katalysatorproducenten, chemische bedrijven, alternatieven zoeken voor de import uit China.

De focus moet volgens Vogt en hoogleraar Weckhuysen liggen op het ontwikkelen van vervangende materialen en de recycling, die nu nog inefficiënt is. Een andere optie is het efficiënter inzetten van de metalen. ‘Door een slimmer ontwerp is minder metaal nodig.’

Zeldzame metalen Exportbeperking

- China levert 97% van alle zeldzame metalen
- De afgelopen tien maanden is de export vanuit China met 40% afgenomen
- Het besef dat China politieke druk kan zetten via de export van deze stoffen neemt toe
- De industrie wil nieuwe materialen ontwikkelen en efficiënter recycelen